

References:

1. Canada Year Book 2008. – Ottawa, 2008.
2. Choubski A. Aktualne tendencje przemian zbiorowości polonijnych świata / A. Chodubski // Przemiany społeczne, kwestie narodowościowe i polonijne / edited by A. Chodubski. – Toruń, 1994. – P. 84.
3. Fakty i liczby / edited by W. Boruto. – Warszawa, 2006. – P. 488.
4. Hawkins F. Canada and Immigration, Public Policy and Public Concern / F. Hawkins. – Montreal, 1972, p. 24.
5. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia / I. Heszen, H. Sęk. – Warsaw, 2007, p. 275.
6. Krzeska I. Kanada pachnąca medycyną / I. Krzeska. – Warszawa, 1961. – P. 152.
7. Monka S. Wychodźstwo z Ziemi Kaszubskiej / S. Monka // Ziemia Kaszubska. – Warsaw, 1963, p. 62.
8. Salome-Cyrus I. Indianie Ameryki Północnej / I. Salome-Cyrus. – Kraków, 1997. – P. 23-28.
9. Świat w liczbach 2007/2008 / edited by. J. Kądziołka, K. Kocimowski, E. Wołoncej. – Warszawa, 2008. – P. 58.
10. www.cia.gov from 23.04.2015.
11. www.cmce.ca from 23.04.2015.
12. Znaniecki F. Socjologia walki o Pomorze / F. Znaniecki. – Toruń, 1935, p. 9-10.

УДК 327.8

ГЕОІНФОРМАЦІЙНИЙ ЧИННИК ЯК МЕХАНІЗМ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ

Ржевська Н. Ф., д. політ. н., доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету (Україна)

Ржевська Н.Ф., Геоінформаційний чинник як механізм трансформації міжнародних конфліктів

Стаття присвячена розкриттю змісту та суті процесу міжнародної конфліктної взаємодії, спричиненої геоінформаційними чинниками. Нині, коли практично, всі держави світу є учасниками геополітичних протистоянь, кардинальна зміна геополітичної картини світу, підвищення ролі світової громадської думки, досягнення багатьма державами інформаційної стадії розвитку, революційні перетворення в техніці й озброєнні та низка інших факторів змінили структурні компоненти геополітичного протистояння. Ведення інформаційної іміджевої війни спотворює реальність в масовій суспільній свідомості, а її результат може істотно вплинути на хід міжнародного конфлікту. Результати інформаційного конфлікту мають вагомий вплив на процес прийняття найважливіших політичних рішень у світі.

Ключові слова: міжнародний конфлікт, геополітичний конфлікт, геоінформаційний чинник, інформаційна війна.

Ржевская Н.Ф. Геоинформационный фактор трансформации международного конфликта

Статья посвящена определению содержания и сути процесса международного конфликтного взаимодействия, спровоцированного геоинформационными факторами. Сегодня, когда практически, все мировые государства являются участниками геополитических противостояний, кардинальное изменение геополитической картины мира, повышение роли информационной стадии развития, революционные преобразования в технике и вооружении и ряд других факторов изменили структурные компоненты геополитического противостояния. Ведение информационной имиджевой войны уродует реальность в массовом сознании, а ее результат может существенно повлиять на протекание международного конфликта. Результаты информационного конфликта имеют весомое влияние на принятие наиболее важных мировых политических решений.

Ключевые слова: международный конфликт, геополитический конфликт, геоинформационный фактор, информационная война.

Rzhevska N.F. Geoinformational factor of international conflict transformation

The article is dealing with the determination of the meaning and sense for international conflict interaction, caused by the geoinformational factors. Nowadays, when all the world states are the participants of geopolitical conflicts, radical changes on the geopolitical map of the world, as well as, leveling up the role of informational development stage, evolutionary transformations in terms of technologies and weapon and other factors, will change the core components of geopolitical counteraction. The leading of informational image war is corrupting the perception of reality in the mass consciousness, and its result can greatly influence on the course of international conflict. Results of international conflict are of a great importance for making the most important global political decisions.

Key words: international conflict, geopolitical conflict, geoinformational factor, informational war.

Початок нинішнього століття ознаменувався зростанням міжнародних конфліктів, головною причиною яких є прагнення низки держав реалізувати свої геополітичні інтереси. Домінування інформаційної складової в структурі

сучасної цивілізації спричинило переміщення конфліктної логіки з мілітарної в інформаційну площину та сферу бізнесу і комерції, що позначилося появою якісно нових характеристик у геостратегічного протистояння між провідними державами світу за досягнення переваги у світовому інформаційному просторі.

Інформаційно-психологічна боротьба суб'єктів геополітичної конкуренції стає визначальним фактором у формуванні геополітичного балансу сил і конкуруючих геополітичних утворень. Вона встановлює нові закономірності формування нових геополітичних центрів сили та визначає геополітичну міць і значення суб'єктів конкуренції.

У працях західних дослідників Л. Козера, Дж. Адамса, Б. Маєра, Л. Крісберга, М.Дойча, Р.Дарендорфа було досліджено природу та сутність міжнародного конфлікту, представлено характеристики та природу його основних суб'єктів. Серед вітчизняних науковців питаннями міжнародної конфліктної взаємодії та її чинників займаються Т. Бельська, К.Гринько, М.Дачковська, Т.Ісакова, В. Кіпень, В. Конач та ін. Окремо слід виділити дослідження щодо протікання і врегулювання інформаційних воєн Г. Почепцова, М.Ожевана та Д. Дубова.

Проте, до нині залишається слабо дослідженими питання розкриття сутності та встановлення ролі геоінформаційного чинника в протіканні міжнародного конфлікту.

Мета статті – на основі проведеного системного аналізу представити та розкрити зміст та суть процесу міжнародної конфліктної взаємодії, спричиненої геоінформаційним чинником.

Нині, практично, всі держави світу є учасниками геополітичних протистоянь. Кардинальна зміна геополітичної картини світу, підвищення ролі світової громадської думки, досягнення багатьма державами інформаційної стадії розвитку, революційні перетворення в техніці й озброєнні та низка інших факторів змінили структурні компоненти геополітичного протистояння.

Сам процес конфліктної взаємодії виступає причиною обміну інформацією між усіма основними і другорядними учасниками конфліктної ситуації. Вплив різних інформаційних факторів на хід конфліктної ситуації є досить значним. Ці фактори не мають об'єктивних, суб'єктивних і процедурних рамок застосування і не підпадають під конкретне визначення. Інформаційний тиск учасників конфлікту один на одного чиниться з метою корекції поведінки сторін задля досягнення власних цілей та інтересів [1,с.37]. Поява серед інших механізмів політичного регулювання або ескалації сучасних конфліктів на різних стадіях їх еволюції геоінформаційного чинника, зумовлена впливом на свідомість технологій інформаційно-психологічного характеру.

У період кризи інформаційний потенціал може бути використаний з метою впливу на механізми прийняття рішень противника, як гнучкий стримуючий механізм демонстрації намірів та інформування про національні інтереси [2,с.10]. Під час конфлікту інформаційна складова може застосовуватися у процесі виконання військових завдань з метою досягнення як фізичних, так і психологічних результатів. У конфліктний період інформаційна політика держави продовжує забезпечувати національні військово-політичні цілі і впливати на бачення ситуації противником. Інформаційно-психологічні технології, спрямовані на координацію дій учасників конфлікту, застосовуються для маніпулятивного впливу при прийнятті політичних рішень і служать інструментом рефлексивного втручання безпосередньо у сам процес конфліктної взаємодії. Відповідно, якість і результативність використовуваних технологій, очевидно, можуть вплинути на результат міжнародного конфлікту [2,с.11].

Основним об'єктом застосування сучасних технологій інформаційно-психологічного впливу є, безумовно, самі конфлікти і, сформовані у зв'язку з ними конфліктні відносини. Сучасна агресивна інформаційно-психологічна боротьба безпосередньо породжує локальні війни і збройні конфлікти, які стають індикатором інформаційно-психологічної війни, її «вітриною» і основною формою політичного прояву прихованих процесів, що лежать в її основі. Зазвичай це регіональні політичні конфлікти, по відношенню до яких, світове співтовариство робить спроби вплинути на хід конфлікту шляхами інформаційного впливу [3,с.119].

У сучасному інформаційно-психологічному протистоянні збройні конфлікти грають лише відведену для них роль. Нині поступове перенесення політичної боротьби в інформаційно-психологічну площину збільшує ризик виникнення локальних збройних конфліктів. Технології інформаційно-психологічної війни багатьом здаються привабливими, саме в силу їх відносної дешевизни, доступності та ефективності, інтенсивність їхнього використання в політичній боротьбі буде лише зростати [4, с.17].

Відповідно, буде збільшуватися і кількість локальних збройних конфліктів, які в психологічних операціях відіграють роль ініціюючого механізму. Це, в кінцевому підсумку, веде до поширення практики застосування власне збройного насильства: там, де починається психологічна війна, обов'язково виникне локальний збройний конфлікт [4,с.18].

Для того, щоб змінити напрямок еволюції конфлікту, необхідно провести психологічну корекцію свідомості населення в зонах конфліктів, вичистивши або замінивши, закладені в ньому раніше, маніпулятивні стереотипи, ідеологічні установки, «якірні» асоціації, що забезпечують добровільне підпорядкування силам маніпулятора [3, с.121].

Не менш важливими є культурно-ціннісні фактори регулюючого впливу інформаційно-психологічних технологій на сучасні конфлікти. Їхня сутність розкривається через застосування певних ціннісних установок, що лежать в основі психологічного впливу одних культурних спільнот, на інші соціально-культурні групи, чий цінності можуть належати зовсім іншій цивілізаційній традиції. Особливо може дати очікуваний ефект і наблизити державу маніпулятора до досягнення поставленої мети, латентне та поступове накладання системи цінностей однієї держави на традиційний світогляд іншої. [5, с.6]. Все це є можливим лише завдяки застосуванню технологій інформаційно-психологічного характеру на масову та індивідуальну свідомість через канали медіа-мовлення та шляхом міжособистісної, внутрішньогрупової та мережевої комунікації між стратами [5,с.7].

Нині найефективнішим інструментарієм інформаційно-психологічного впливу на потенційні об'єкти конфлікту є засоби масової інформації. В сучасних умовах інформаційне середовище геополітичного конфлікту формується і підтримується діяльністю засобів масової інформації. Найчастіше саме ЗМІ є головною ланкою в інформаційному полі міжнародного конфлікту. Останнім часом бурхливе зростання тимчасових електронних ЗМІ та прискорений розвиток інформаційних технологій наблизили до реальності проекти створення комплексних інформаційних систем найвищого рівня. Їхнє завдання – сприяти трансформації конфліктів шляхом спеціальних маніпулятивних методик.

Найбільш рельєфно роль світових ЗМІ як інструменту політичного впливу простежується у висвітленні міжнародних конфліктів. Йдеться про геополітику інформації, де основним інструментом є «м'яка сила». Сучасні міжнародні конфлікти значною мірою відбуваються в медійному просторі, де триває боротьба за свідомість, національну та міжнародну. Поряд із військовою технікою найважливішими стають комунікаційні ресурси, оскільки конфлікти підкріпляються інформаційними війнами.

Конфлікти з інтенсивним застосуванням інформаційних технологій рідко завершуються конкретним результатом. Враховуючи особливості сучасної геополітичної кризи можна констатувати, що ЗМІ надають безперервний і глибокий вплив на її динаміку. За останні двадцять років виникненню більшості міжнародних конфліктів сприяли ЗМІ, роздмухуючи упередження суспільства догідливою інформацією, а також формуючи погляд міжнародного співтовариства на самі конфлікти.

Останнім часом бурхливе зростання тимчасових електронних ЗМІ та прискорений розвиток інформаційних технологій наблизили до реальності проекти створення комплексних інформаційних систем найвищого рівня, що сприяють трансформації конфліктів шляхом поєднання політичних і військових заходів.

Невід'ємною складовою інформаційно-психологічного впливу на конфлікт є рівень розвитку національних інформаційно-кібернетичних технологій суб'єктів міжнародних відносин, самостійної розробки та апробації у реальних міжнародних конфліктах [2, с.28].

Враховуючи особливості кіберпростору, кібератака супроти будь-якої держави потенційно може спровокувати масштабний міжнародний конфлікт, в тому числі в фізичному просторі, так як, з одного боку, в умовах глобального взаємозв'язку інформаційних інфраструктур держав у край складно розрахувати масштаб і наслідки такої атаки, з іншого – відповідні заходи постраждалої сторони можуть бути непропорційними в зв'язку зі складністю визначення джерела та ймовірністю помилкової оцінки ситуації. Це може спричинити відкриті військові конфлікти із застосуванням традиційних видів озброєнь [6]. Слід також зазначити, що технології психологічного впливу дійсно здатні перетворити саму некеровану ситуацію в керовану і посадити учасників конфлікту за стіл переговорів. Інформаційно-психологічні технології можуть повернути міжнародний конфлікт у мирну русло. Такий ефект досягається за рахунок створення у населення відповідного образу конфлікту, який сприяє послабленню інтенсивності протікання конфлікту та створенню умов стабілізації політичної ситуації [3].

Отже, ведення інформаційної іміджевої війни спотворює реальність в масовій суспільній свідомості, а її результат може істотно вплинути на хід міжнародного конфлікту. Результати інформаційного конфлікту мають вагомий вплив на процес прийняття найважливіших політичних рішень у світі. Світова політична еліта використовує результати інформаційних воєн як платформу для легітимації своїх рішень і реалізації геополітичних цілей.

З метою визначення значимості геоінформаційного чинника у трансформації міжнародних відносин та оцінки ступеня його впливу на динаміку міжнародного конфлікту нами було здійснено системний аналіз конфлікту в Україні. На нашу думку, досліджуваний період є особливим і показовим для виявлення специфіки ефективності інформаційного чинника в контексті міжнародної конфліктної взаємодії та ступеня його впливу на результат протистояння.

В умовах становлення нового світового порядку та наростаючої напруги Україна опинилася на перетині інтересів Заходу і Сходу, потрапила під активний цілеспрямований інформаційний тиск із обох боків, які прагнули підпорядкувати її сфері свого впливу. Цьому причиною є потужний економічний, ресурсний, демографічний і військовий потенціал України, який викликає підвищений інтерес у сучасних центрів сили з метою можливого використання у власних геополітичних цілях. Прагнення держав до інформаційного домінування і здійснення повного контролю за спрямованістю і змістом інформаційних потоків загострює конфлікт в Україні. На тлі постійної взаємозалежності суб'єктів світової спільноти йде безперервна боротьба за Україну в ідеологічному та культурному керунках. Нині Україна є одним із основних об'єктів інформаційної дії, яка проводиться через глобальне інформаційне поле.

В якості суб'єктів системного аналізу було обрано п'ять наступних держав: США, РФ, Німеччину, Францію та Великобританію. Їх аналіз відбувався за наступними критеріями: інтереси суб'єктів, цілі суб'єктів, подібні цілі та інтереси суб'єктів і протиріччя їхніх цілей та інтересів.

Головним інтересом Росії в даному конфлікті є розтягування його в часі на. Цьому сприяє відповідна інформаційна діяльність РФ, спрямована на ескалацію конфліктної ситуації у нашій державі. Прагнучи поглибити розкол, що існує у соціальному, економічному, ідейно-політичному, мовному та інших вимірах українського суспільства, Росія активно здійснює відповідний інформаційно-ідеологічний тиск. Наслідком цього є значне посилення проросійської риторики, поступове загострення відносин між домінуючими етнічними групами за соціокультурними ознаками та посилення протиріччя у політичній, соціально-економічній та ціннісній площинах.

Оскільки, головним інтересом Росії є подовження конфлікту на невизначений термін, вона робить усі можливі спроби для дестабілізації ситуації в Україні. З метою утримання проросійських настроїв та поширення проросійської позиції у населення, вона фінансує інформаційно-пропагандистську діяльність фейкових республік

ЛНР і ДНР. У зв'язку з цим на території України, особливо в її східних областях, поширюється мовлення засобів масової інформації ДНР та ЛНР, здійснюється масова пропаганда російських ЗМІ та створюються проросійські веб-ресурси. Таким чином посилюється їх вплив на населення, створюються перешкоди діяльності українських ЗМІ.

Завдяки створенню вигляду масової підтримки дій Росії з боку населення і, завдяки психологічній підтримці прихильників зближення регіонів Сходу й Півдня, більшість громадян України на цих територіях ставляться вороже до української влади. Створення єдиного та контрольованого інформаційного простору з боку РФ сприяє формуванню певного світогляду у населення, що унеможливує вирішення конфлікту умирним шляхом. Наслідком цього є прояви сепаратизму, розпалювання внутрішньо-національної нетерпимості та збільшення кількості прихильників федералізації.

Головною метою РФ є територіальний розкол України. Для цього вона робить акцент на впровадження у суспільну свідомість ідею ідентичної відмінності між різними частинами нашої держави, що провокує ворожі настрої в середовищі українців. Переслідуючи цю мету, Росія засобами інформаційно-маніпулятивного впливу створює підґрунтя для розгортання масштабної громадянської війни у межах України. Цьому сприяє вдале просування ідеї щодо ідентичності між східними частинами України і Росією, що вже призвело до входження Луганської та Донецької областей до російського цивілізаційно-культурного простору. Це підкріплюється інформаційною політикою Російської Федерації, спрямованої на вкорінення недовіри та неприйняття української влади у населення Луганської та Донецької областей, і призводить до відсутності контролю з боку влади тими процесами, що протікають у суспільстві. Більше того, Росія переконала населення Східної частини України та Криму у тому, що Захід є головною небезпекою для України та перетворила ідею євроінтеграції та західних цінностей у цілому в негативну. Інформаційна робота з населенням унеможливує повернення Криму до складу України та «підігриває» нинішній конфлікт на Сході України.

Щодо США, то завдяки своєму географічному положенню, загроза їхнього безпосереднього залучення у конфлікт є мінімальною. Враховуючи це, Сполучені Штати серед усіх західних держав проводять найінтенсивнішу інформаційну кампанію навколо україно-російського конфлікту, сприяючи його переходу на більш глобальний рівень. США докладає всіх зусиль до укорінення ворожнечі між Росією та Україною на довгі роки, що сприяє зростанню напруження не тільки між цими двома державами, а і в європейському регіоні у цілому.

У зв'язку з цим, головним інтересом США є пролонгація конфлікту на Україні та його подальша ескалація. Задля досягнення цієї мети, США намагаються підштовхнути зовнішньополітичний курс нашої держави таким чином, щоб відносини з Росією досягли піку конфронтації. Це досягається маніпулятивним впливом на думку політичної еліти та формування оцінки конфлікту населенням, вигідної для США Сполучені Штати підтримують проєвропейський напрям України та здійснюють потужний ідеологічний вплив, у тому числі через нав'язування демократичних цінностей, що сприяє укоріненню антиросійських настроїв в суспільстві. США намагаються вплинути на формування довірливого ставлення народу до української влади та відповідно до її зовнішньої політики, тим самим загострюючи відносини між населенням. Це сприяє появі нових протиріч, які віддаляють нашу державу від внутрішнього діалогу Східної та Центрально-Західної України.

Іншим дестабілюючим чинником є американізація українського інформаційного простору. За останні роки відслідковується уподібнення принципам роботи американських ЗМІ, технікам управління і комунікації, що значно впливає на зміст та спосіб подачі інформації. Це сприяє розповсюдженню проамериканського погляду на конфлікт в Україні, тим самим загострюючи протиріччя як усередині держави і, формуючи негативне ставлення до росіян, що значно зменшує зацікавленість населення до внутрішньодержавного діалогу та налагодженням стосунків із Росією.

Головною ціллю Сполучених Штатів є досягнення максимального рівня ескалації україно-російського конфлікту та остаточна зміна політичного курсу України, орієнтованого на євроінтеграцію. З цієї метою США проводять інформаційну політику, спрямовану на розпалювання ворожнечі між Росією та Україною. Виходячи з цього, США тривалий час створювали образ Росії, як головну загрозу для України та західної цивілізації в цілому, що сприяє трансформації конфлікту в довгостроковий. Інтенсивний вплив США призвів до відчуження України від Росії в цивілізаційно-культурній площині, і як результат, небажання українців визнавати приналежність України і Росії до однієї етнічної гілки.

Великобританія, як і Сполучені Штати, теж зацікавлена в ескалації конфлікту. Оскільки, Великобританія намагається проводити незалежну від США та ЄС зовнішню політику, вона має свої особисті наміри відносно української кризи. Головною ціллю Великобританії є утримання нестабільної ситуації та сприяння ескалації напруги як у суспільстві, так і на міждержавному рівні, при цьому залишаючись осторонь від безпосередньої участі в самому конфлікті. Ця мета досягається завдяки потужним інформаційно-комунікативним каналам, якими володіє Великобританія та розповсюджує їх по всьому світу, у тому числі і на Україну. Це дає змогу, з одного боку формувати контент інформаційного простору, збільшуючи кількість негативних повідомлень про Росію та дискредитуючи її, загострювати тим самим внутрішні протиріччя, з іншого. Більше того, Великобританія має можливість чинити тиск на Росію шляхом створення її негативного іміджу серед міжнародної спільноти та сприяти продовженню санкцій через україно-російський конфлікт.

На відміну від США та Великобританії, для Німеччини розгортання конфлікту в Україні є серйозною проблемою. У зв'язку з цим, Німеччина робить все можливе для того, щоб військове протистояння не вийшло за межі території України, в першу чергу, не торкнулося Західної Європи. Крім того, Україна є стратегічним об'єктом першорядної важливості для Німеччини – через нашу державу Німеччина має можливість поширювати свій вплив на Східну Європу з одного боку, та протистояти впливу США і Великобританії з іншого. Відповідно, головною метою Німеччини є перетворення України в зону свого інформаційного впливу для його розповсюдження на терена Східної Європи. Однією з першочергових цілей Німеччини є недопущення надання летальної зброї Україні, бо це

загрожує національним інтересам Німеччини та зростанню напруженості в регіоні в цілому. Тому значна частина інформаційної кампанії спрямована на недопущення надання Україні летальної зброї.

Головною метою Франції є уповільнення євроатлантичної інтеграції та відсторонення України від Заходу взагалі. Франція не бажає бачити Україну в ЄС та НАТО, у зв'язку з чим вдається до наступних кроків: формування засобами інформаційно-маніпулятивного впливу суспільної думки в Україні щодо неготовності її вступу до ЄС; негативний інформаційний супровід зовнішньої та внутрішньої політики України; недопущення надання Україні летальної зброї через цілеспрямовану інформаційну кампанію. Більшість французьких ЗМІ негативно ставляться до України, та поширюють інформацію, спрямовану на критику євроінтеграційних намірів нашої держави. Більше того, оскільки російські ЗМІ користуються великим попитом та мають вплив на громадську думку населення Франції, керівництво держави намагається обмежити розширення російського та американського інформаційного потоку, що поширюється Європою через інформаційний простір України. І нарешті, Франція, як і Німеччина, зацікавлена у припиненні конфлікту в Україні, який може погіршити геополітичну ситуацію країн-членів ЄС.

Визначаючи подібні цілі та інтереси можна зазначити, що всі обрані суб'єкти підвищують присутність іноземних ЗМІ в інформаційному просторі України. Інтенсивність такого впливу зумовлена прагненням керівництв іноземних держав та міжнародних структур впливати на зовнішню та внутрішню політику нашої держави, вона має під собою політичне та економічне підґрунтя, вмотивоване прагматичними підходами до забезпечення власних національних інтересів. Інформаційний вплив здійснюється шляхом нав'язування потрібних оціночних характеристик, поглядів і норм поведінки, що має на меті маніпулювання індивідуальною, груповою та суспільною свідомістю.

Завдяки глобалізації масових комунікаційних процесів провідні держави-лідери активно розповсюджують свої ідеологічні та культурні цінності на Україну. Транснаціональні медіа, що домінують у світовому інформаційному просторі, маніпулюючи інформацією, загострюють український конфлікт. Інформаційні потоки, що надходять з боку Росії, США та провідних європейських держав в Україну, дестабілізують суспільно-політичну, культурну та економічну ситуації в державі, призводять до зниження рівня керованості суспільством і підризу національно-державних підвалів.

Таким чином, можна стверджувати, що в інформаційному просторі України на дестабілізуючому тлі спостерігаємо постійне зростання іноземної активності. Внаслідок політичної боротьби із розколом українського суспільства по лінії Схід-Захід, умовно, створено два протилежних інформаційних поля, які потрапляють під вплив російського і західного інформаційного просторів. На інформаційний простір України постійно накладається дестабілізуючі мотиви зростаючої іноземної активності. Не в останню чергу, внаслідок інформаційного впливу Росії, країн ЄС та США відбувся розкол українського суспільства на дві умовні частини – східну та центрально-західну, які, відповідно, потрапляють під вплив російського і західного інформаційного просторів, що сприяє загостренню конфлікту в державі. Інформаційні впливи з боку РФ, США та провідних європейських країн дестабілізують суспільно-політичну, культурну та економічну ситуації в країні, сприяючи безконтрольному протіканню самого конфлікту.

Перебуваючи у стані боротьби за результат конфлікту, РФ та США через власні чи підконтрольні їм ресурси часто вдаються до формування власного сегменту в інформаційному просторі України, здійснюючи при цьому потужний негативний інформаційно-психологічний вплив на громадян України у сфері суспільно-значимих і резонансних питань, маючи на меті подовжити термін конфлікту на невизначений час. Ними культивується власне бачення проблеми та впроваджуються власні системи цінностей, що провокує населення України до нових зіткнень. Ситуація, яка склалася на Донбасі, є наслідком інформаційної політики держав, які намагаються повернути хід подій у бажаному для них керунку.

Отже, проаналізувавши останні події можна констатувати, що інформаційне втручання в український конфлікт провідних держав-акторів міжнародних відносин є одним із головних чинників, що сприяє ескалації військових дій. РФ та США вдалося у повному обсязі дестабілізувати ситуацію в Україні, не в останню чергу, завдяки деструктивному інформаційному впливу на конфлікт. Як результат, в українському суспільстві сформовані настрої невдоволення різних типів, створена внутрішньополітична криза та виник внутрішньодержавний конфлікт. Нині провідні міжнародні актори не докладають належних зусиль, щоб конфлікт в Україні можна було врегулювати, а це дестабілізує ситуацію в регіоні та існуючий світопорядок у цілому.

Бібліографічний список:

1. Лабуш С. Силовой механизм государства в политических конфликтах XXI века [Электронный ресурс] / С. Лабуш Силовой механизм государства в политических конфликтах XXI века // Конфликтология-2012. – Т.1. – С.30-45. – Режим доступа: <http://elibrary.ru/download/38402078.pdf>
2. Maxwell John W., Reuveny Rafael Resource Scarcity and Conflict in Developing Countries/ John W. Maxwell, Rafael Reuveny // Journal of Peace Research, 2000. – Vol. 37 (3). – P. 303.
3. Ожеван М. Фронти й тили великих інформаційних війн / М. Ожеван Фронти і тили великих інформаційних війн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niisp.org.ua/defa~143.php>
4. Denning D.E. Information Warfare and Security / D.E. Denning Warfare and Security [Електронний ресурс]. – Addison-Wesley, 1998. – 544 p. – Режим доступу: <http://pdfs.semanticscholar.org/9c4e/feb34ce3849616893762977388bac067126.pdf>
5. Кіпень В. Травмована свідомість як наслідок і фактор нестабільності / В. Кіпень Травмована свідомість як наслідок і фактор нестабільності // Аналітично-інформаційний журнал схід. – 2014. – № 2 – С. 5–9.
6. Ісакова Т.О. Інформаційно-комунікативні технології. Розпалювання міжнародних конфліктів: досвід порівняльного аналізу / Т.О. Ісакова // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 4. – С.113–118.